

POWERTY

NAUJIENLAIŠKIS NR. 6

*Atsinaujinančių išteklių energija -
socialiai pažeidžiamoms visuomenės
grupėms*

**Interreg
Europe**

European Union | European Regional Development Fund

#POWERTY

Interneto svetainė: <https://www.interregeurope.eu/powerty/>

JUS SVEIKINA 6-ASIS NAUJIENLAIŠKIS

Per šį šeštąjį projekto pusmetį (nuo 2022 m. vasario 1 d. iki 2022 m. liepos 31 d.), kuriuo užbaigiamas pirmasis projekto POWERTY etapas, įvyko **susitikimas** siekiant sužinoti daugiau apie projekto metu identifikuotas gerąsias praktikas, kurios gali būti pritaikytos įgyvendinti kitose šalyse arba įkvėpti jas įgyvendinti kituose Europos partnerių regionuose, įtakojant šiuo metu įgyvendinamas priemones ir užtikrinant, kad ilgainiui būtų skatinama atsinaujinančių išteklių energija socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms.

Šiam susitikimui ir kitiems per šį pusmetį vykusiems susitikimams, kurie vyko per minėtą pirmąjį projekto etapą (gerosios patirties nustatymas, tarptautiniai seminarai, pažintiniai vizitai ir kt. ir t. t.), **buvo parengti kiekvieno iš Europos partnerių regioninių veiksmų planai**, kuriuose buvo numatytos konkrečios priemonės, kurios pagerins egzistuojančius viešuosius instrumentus kiekviename regione.

Taip pat vyko regioniniai ekspertų susitikimai ir informacijos sklaidos renginiai, kuriuose kiekvienas POWERTY partneris pristatė savo veiksmų planus regioniniams ekspertams ir atitinkamiems subjektams.

Pažymėtina, kad per šį semestrą **POWERTY komanda surengė ir koordinavo pirmąją Tarptautinę energijos nepritekliaus veiksmų savaitę (IEPAW 2022)**. Šis renginys surengtas pasisėmus įkvėpimo iš Andalūzijos energetikos agentūros (AEA) suinteresuotųjų šalių surengtos Europos energijos nepritekliaus savaitės.

Taip pat POWERTY buvo pristatytas daugelyje **tarptautinių renginių**, turinčių didelį socialinį poveikį, dėka projekto [interneto svetainės publikacijų](#) ([anglų kalba](#)), kurie bus išsamiai aprašyti žemiau.

POWERTY DVIŠALIS SUSITIKIMAS

Šį pusmetį buvo surengtas dvišalis susitikimas Plovdive (Bulgarija).

Plovdivo energetikos agentūros (EAP) ir Andalūzijos energetikos agentūros (AEA) susitikimas Bulgarijoje

2022 m. birželio 14 d. Plovdivo energetikos agentūra (EAP) priėmė Andalūzijos energetikos agentūros (AEA) delegaciją Bulgarijoje, siekiant pristatyti 2 įgyvendinamas iniciatyvas.

Nuoroda į dvišalių susitikimų ataskaitas: [čia](#)

Nuoroda į geros praktikos vadovą, nustatytą dokumente POWERTY (ispanų kalba): [čia](#)

BAIGIAMASIS PROJEKTO PARTNERIŲ SUSITIKIMAS

2022 m. birželio 13–14 d. Plovdivo energetikos agentūra (EAP) priėmė projekto POWERTY partnerius Bulgarijoje, kurie pristatė kiekvieno partnerio regioninius veiksmų planus ir tris bandomuosius projektus, užbaigtus per šį semestrą.

2022 m. birželio 13 d. visi projekto POWERTY partneriai dalyvavo **Stebėsenos komiteto posėdyje**, kuriame buvo pateikta praėjusio pusmečio pažangos ataskaita, buvo aptartas kitos ataskaitos rengimas ir tolesni projekto etapai: regioninių veiksmų planų pristatymas ir bandomųjų projektų, kuriuos „Interreg Europe“ patvirtino Ispanijos (AEA), Prancūzijos (AURA-EE) ir Bulgarijos (EAP) partneriams, statuso pristatymas. Be to, buvo pranešta, kad POWERTY buvo atrinkta surengti **praktinį seminarą energijos nepritekliaus tema** tarptautiniame renginyje „ES savaitės regionai ir miestai 2022 m.“ (angl. EU Week Regions and Cities 2022), kuris vyks 2022 m. spalio mėn.

REGIONINIAI VEIKSMŲ PLANAI

Regioninių veiksmų planų rengimas buvo baigtas per šį semestrą, nes aktyviai dalyvavo regioniniai ir nacionaliniai ekspertai iš POWERTY konsorciumo. Trumpai aprašome šiuos planus:

• AEA planas (Ispanija)

Andalūzijos veiksmų plane bus įgyvendintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo formulės, skirtos pažeidžiamoms grupėms, vyresnio amžiaus žmonės bus mokomi kaip patarėjai energetikos klausimais kitiems vyresnio amžiaus žmonėms ir bus parengtas veiksmų planas, kaip skatinti energetikos bendruomenes, įskaitant pažeidžiamas grupes. Veiksmų planą padės įgyvendinti pilotinis projektas, kurio metu teisiniu, socialiniu ir techniniu požiūriu buvo išanalizuota energetikos bendruomenė „Torreblanca Ilumina“, įsikūrusi ketvirtoje skurdžiausioje Ispanijos kaimynystėje.

• AURA-EE planas (Prancūzija)

Prancūzijos veiksmų plane atsinaujinančiųjų išteklių energija bus plėtojama socialiniame būste, kurį finansuoja trečiosios šalys, pradėjus vykdyti pilotinį projektą, kuriame buvo išnagrinėta šio finansavimo, kurį turi teikti energetikos bendruomenės, sutarties forma.

• EAP planas (Bulgarija)

Į Bulgarijos veiksmų planą bus įtrauktas hibridinis sprendimas PV+BESS (fotoelektros kartu su baterijomis) reikalavimus atitinkančiose sistemose, nes buvo pradėtas bandomasis projektas, kuriame buvo išanalizuoti ir įgyvendinti keli visuomeninio naudojimo viešuosiuose pastatuose įrengti hibridiniai įrenginiai. Be to, planuojama nauja programa, skirta Sofijos miestui, kad paskatintų šiuos hibridinius sprendimus kaip pilotinį projektą ir jis įtrauktų ne mažiau kaip 50 šeimų.

• AOT planas (Lenkija)

Lenkijos veiksmų plane bus analizuojamas energijos nepriteklus sukuriant jam skirtą metodiką ir energijos nepriteklių patiriantiems vyresnio amžiaus žmonėms bus įgyvendintas 100 proc. atsinaujinančiųjų išteklių mikro-būsto projektas.

• VIPA planas (Lietuva)

Pagal Lietuvos veiksmų planą 1-ajame projekto etape pradėta nauja 1,8 mln. eurų dydžio pagalbos programa, skirta tik pažeidžiamiems fiziniams asmenims, kad jiems būtų lengviau naudotis atsinaujinančia energija. Dabar ši programa bus stebima ir nustatomi patobulinimai, kuriuos reikia įgyvendinti atsižvelgiant į patirtį, įgytą iš kitų POWERTY partnerių dotacijų srityje, pvz., Andalūzijos energetikos agentūros (AEA) valdomų programų gerąją patirtį.

[Nuoroda į regioninius veiksmų planus: čia](#)

POWERTY PILOTINIAI PROJEKTAI

● **Ispanija: Energetikos ir švietimo bendruomenė pažeidžiamoje vietovėje**

AEI bei švietimo bendrijos „Torreblanca Ilumina“ sukūrimą parėmė Andalūzijos energetikos agentūra, suteikdama teisinę, socialinę ir techninę pagalbą. Su tuo susipažino didelė dalis Torreblanca rajono gyventojų, nes buvo surengti praktiniai seminarai ir įsteigtas energetikos biuras, kuris konsultavo suinteresuotus kaimynystėje gyvenančius žmones. Be to, leidus Sevilijos savivaldybei, ant dviejų mokyklų stogų yra montuojami fotovoltiniai elementai, kurie tieks elektros energiją 11 šeimų, gyvenančių energijos nepritekliaus situacijoje, kurios gavo šiuo klausimu patarimus ar buvo atlikti energetiniai auditai.

● **Prancūzija: Pavyzdinė piliečių investicijų fondo sutartis Atsinaujinančios energijos plėtrai mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams**

Sukurta pavyzdinė ETPT sutartis gyventojų AEI bendrijoms, kurioms priklauso atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginys, kad jos perimtų investicijas į atsinaujinančiosios energijos įrenginius pažeidžiamo namų ūkio vardu ir būtų kompensuojamos remiantis namų ūkio mokamu nuomos mokesčiu, atsižvelgiant į sutaupytą iškastinį kurą. Įranga, pvz., saulės energijos karšto vandens plokštės ir fotovoltiniai įrenginiai arba medienos katilai, gali būti nemokamai perkelti į namus, kai tik jie apmokami.

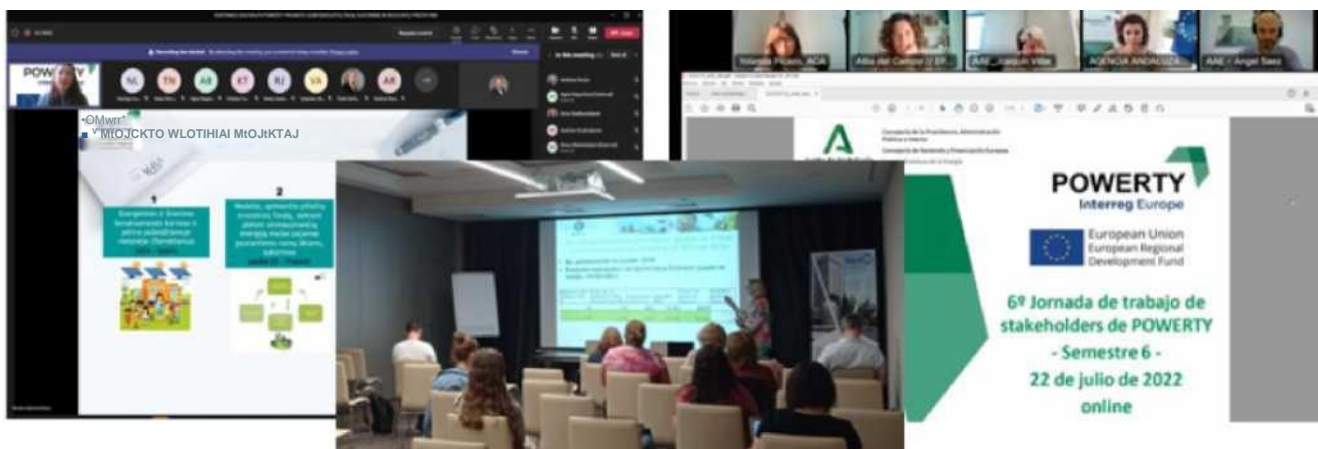
Tyrimai buvo atlikti tiek kaimo, tiek miesto vietovėse padedant vietos energetikos ir būsto agentūrai, kuri remia energetikai pažeidžiamus namų ūkius ir padeda jiems atlikti energijos taupymo darbus, tačiau neturi investavimo į atsinaujinančiąją energiją sprendimų, kuriuos būtų galima pasiūlyti. Be to, bendradarbiaujama su gyventojų AEI bendruomenėmis, kurios jau veikia kaimo ir miesto vietovėse ir kurios jau yra parengusios gyventojų fotovoltinius projektus, nors jie nėra skirti konkrečiai pažeidžiamoms grupėms.

● **Bulgarija: Hibridiniai fotoelektros ir baterijų įrenginiai socialinėms reikmėms skirtuose pastatuose**

Socialinės paskirties pastatuose, kuriuose gyvena ir mokosi negalia turintys vaikai ir jaunimas, įrengtos trys hibridinės sistemos, kurias sudaro fotovoltiniai įrenginiai ir baterijos.

Visi visuomeniniam naudojimui skirti pastatai priklauso Plovdivo savivaldybei ir šiuo metu yra siūlomi jaunimui ir vaikams su negalia kaip galimas energijos nepritekliaus mažinimo sprendimas.

REGIONINIŲ EKSPERTŲ SUSITIKIMAI IR SKLAIDA

Siekiant padidinti dalyvių tarpusavio poveikį ir sinergiją, buvo rengiami regioninių ekspertų susitikimai ir parengtų veiksmų planų sklaidos renginiai. Užbaigtų pilotinių projektų atstovai įvairiuose konsorciūmo POWERTY regionuose pristatė **regioninius veiksmų planus**, kurie turės būti įgyvendinti projekto 2 etape (nuo 2022 m. rugpjūčio mėn. iki 2023 m. liepos mėn.).

POWERTY projekto dalyvis	AEA Ispanija	AURA-EE Prancūzija	AOT Lenkija	EAP Bulgarija	VIPA Lietuva
Diena	2022 m. liepos 22 d.	2022 m. liepos 7 d.	2022 m. birželio 29 d.	2022 m. liepos 18 d.	2022 m. liepos 20 d.
Formatas	Internetinis seminaras	Internetinis seminaras	Gyvai	Gyvai	Internetinis seminaras
Dalyvių skaičius	32	100	24	16	36
Informacija anglų kalba	čia	čia	čia	čia	čia
Informacija ispanų kalba	čia	čia	čia	čia	čia

POWERTY RENGINYS IEPAW 2022

Andalūzijos energetikos agentūra, kartu su POWERTY patariančiuoju partneriu Mančesterio universitetu, įgyvendino iniciatyvą, kuria organizavo tarptautinį renginį apie energijos nepriteklių **IEPAW**. Ši iniciatyva sutampa su energijos nepritekliaus savaitė Ispanijoje, kurią kiekvienų metų vasario mėnesį organizuoja Aplinkos mokslų asociacija (ACA).

2022 m. vasario 21-25 dienomis buvo surengta pirmoji **Tarptautinė energijos nepritekliaus veiksmų savaitė (IEPAW 2022)**. Šiame renginyje kiekviena diena buvo skirta aptarti tam tikrame regione vykdomus veiksmus kovojant su energijos nepritekliais. Iš viso renginyje dalyvavo 350 tarptautinių ekspertų.

2022 m. vasario 23 d. POWERTY dalyvavo Europos dienoje, kur buvo pristatytas Ispanijos energetikos ir švietimo bendruomenės Torreblanca Ilumina pilotinis projektas keturiuose skurdžiausiuose Ispanijos regionuose, taip pat šią dieną buvo pristatyti ir Lietuvos teisės aktų pakeitimai, kurie palapsniui palengvino gaminančių vartotojų plėtrą visoje šalyje.

ISPANIJOS PILOTINIO PROJEKTO POVEIKIS

2022 m. kovo 28 d. Ispanijos pilotinis projektas „AEI ir švietimo bendruomenė Torreblanca Ilumina“ buvo įtrauktas į pasaulines iniciatyvas, kuriomis prisidedama prie energijos nepritekliaus mažinimo [Energetikos patarimojo skurdo centro atlase \(EPAH\)](#).

Taip pat 2022 m. gegužės 27 d. [Ispanijos energetikos vadybos agentūrų asociacija](#) apdovanojo AEI ir švietimo bendruomenę Torreblanca Ilumina už geriausius veiksmus skatinant ir naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir efektyviai naudojant energiją visoje šalies teritorijoje.

POWERTY PROJEKTO SKLAIDA

- Peržiūrėkite mūsų projekto pasirodymus [žiniasklaidoje čia](#).
- Peržiūrėkite mūsų projekto sklaidą [televizijoje ir radijuje čia](#).
- Peržiūrėkite mūsų projekto [interneto svetainę](#), kurioje rasite: regioninius veiksmų planus, gerosios praktikos vadovą, dvišalių susitikimų ataskaitas, naujienas ir kitus įvykius.

SUSIPAŽINKITE SU MŪSŲ PARTNERIU: VIEŠŲJŲ INVESTICIJŲ PLĖTROS AGENTŪRA (VIPA)

Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau – VIPA) yra finansų įstaiga, įsteigta vienintelio akcininko – Lietuvos valstybės (atstovaujama Finansų ministerijos), kurios tikslas – finansuoti ir skatinti tvarią plėtrą tose srityse, kur yra rinkos nepakankamumas siekiant pelningos veiklos, nedidinant pelno. 2018 m. gruodžio mėn. VIPA buvo paskirta veikti kaip nacionalinė plėtros įstaiga (NPI), kuriai buvo suteikta teisė vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą.

VIPA teikia finansines paslaugas, įgyvendina ir valdo finansines priemones, susijusias su viešojo sektoriaus investicijomis, kuriomis siekiama gerinti ir plėtoti socialinę ir ekonominę infrastruktūrą, plėtoja viešąsias paslaugas ir viešojo intereso projektus. Agentūra sukaupe kompetencijas tvaraus finansavimo, finansavimo sprendimų, skirtų energijos vartojimo efektyvumui didinti, bei atsinaujinančių energijos išteklių plėtros (žaliosios energijos) srityse.

Veikdama kaip NPI, VIPA įsteigė ir šiuo metu valdo 18 aktyvių tikslinių fondų, priemonių ir iniciatyvų už daugiau kaip 800 mln. eurų. Jau finansuota daugiau nei 1100 projektų įvairiose viešojo intereso srityse, įskaitant daugiabučių, savivaldybių ir centrinės valdžios viešųjų pastatų modernizavimą, vandentvarkos infrastruktūros ir švietimo įstaigų modernizavimą, kultūros paveldo objektų renovaciją, viešųjų pastatų ir kitos infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą.

VIPA pagrindinės funkcijos:

- įgyvendina skatinamąsias finansines priemones iš įvairių finansavimo šaltinių, ES investicinių fondų, veiksmų, tarptautinių finansų įstaigų ar privačiojo sektoriaus pritrauktų lėšų. VIPA projektus įgyvendina tiesiogiai per finansų tarpininkus, investavimo platformas ar kitas priemones;
- sukurti finansiškai gyvybingų projektų srautą. VIPA tai daro ne tik konsultuodamas projektų vykdytojus, bet ir teikdama pasiūlymus bei ekspertinę pagalbą institucijoms ir įstaigoms, taip pat inicijuodama investicinei aplinkai gerinti skirtus veiksmus;
- telkia privačias lėšas projektams finansuoti tose srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas arba nėra optimalus;
- teikia subsidijas projektams finansuoti ir subsidijas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtus sprendimus dėl valstybės lėšų investavimo sričių;
- dalyvauja rengiant finansinių skatinamųjų priemonių investavimo strategijas ir stebint investicijų veiksmingumą ir poveikį;
- skleidžia arba gerina finansinių paslaugų teikimą ir administravimą inicijuojant ar vykdant patirties sklaidos projektus ir dalyvaujant juose;
- atlieka kitas funkcijas, kurios yra būtinos NPI tikslams pasiekti.

TOLESNI „POWERTY“ PROJEKTO ŽINGSNIAI

Kitą pusmetį (2022 01 08–2023 m. sausio 31 d.) bus paskelbti kiekvieno POWERTY partnerio regioniniai veiksmy planai ir apie jų pažangą informuosime projekto interneto svetainėje.

POWERTY KONSORCIUMAS

PROJEKTO VADOVAS

SPAIN: Andalusian Energy Agency

Auvergne
Rhône-Alpes
Énergie Environnement

FRANCE: Auvergne-Rhône-Alpes
Energy Environment Agency
(AURA-EE)

BULGARIA: Energy Agency
of Plovdiv (EAP)

POLAND: The Agglomeration
Opole Trust (AOT)

LITHUANIA: The Public
Investment and
Development Agency (VIPA)

UNITED KINGDOM: University of
Manchester - EU Energy
Poverty Observatory (EPOV)

KONTAKTAI

POWERTY projekto koordinatorius - Andalūzijos energetikos agentūra, Joaquín Villar; el. paštas joaquin.villar@juntadeandalucia.es

Tai yra naujienlaiškis POWERTY, leidžiamas kas pusę metų. Jei nepageidaujate gauti POWERTY naujienlaiškių, nusiųskite atsakymą į šį el. pašto pranešimą, temos skiltyje įrašę „atšaukti prenumeratą“ (angl. "CANCEL SUBSCRIPTION").

Šis leidinys parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama pagal „Interreg Europe“ programą. Jo turinys yra išimtinė Andalūzijos energetikos agentūros atsakomybė ir jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos ar Programos vadovybės poziciją.

Europos Sąjungos „Interreg Europe“ programa yra 2014–2020 m. laikotarpio teritorinio bendradarbiavimo iniciatyva, kuria siekiama skatinti Europos Sąjungos regionų bendradarbiavimą. Programos tikslas – padėti Europos regionams parengti ir efektyviau įgyvendinti regioninei plėtrai skirtas politikos kryptis ir programas, o ypač – programas pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, o taip pat programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, tuo tikslu keičiantis visų Europos regionų suinteresuotųjų šalių patirtimi, žiniomis ir geriausiomis praktikomis. Programoje numatyti keturi teminiai prioritetai: moksliniai tyrimai ir inovacijos; MVĮ konkurencingumo didinimas, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika, aplinka ir išteklių naudojimo efektyvumas. „Interreg Europe“ programa vykdoma visoje Europos Sąjungoje, Norvegijoje ir Šveicarijoje.

POWERTY projektas, kurio bendras biudžetas 1 127 226 EUR, yra [Interreg Europe](#) programos dalis, ir yra bendrai finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo (iki 83,7 %).